

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ М.І. Мальований

«___» _____ 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВознавство**

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність : 201 Агрономія

Факультет: агрономії

Умань – 2019 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Правознавство» для здобувачів вищої освіти спеціальність: 201 Агрономія
- Умань: Уманський НУС, 2019. - _____ с.

Розробник: Машковська Людмила Володимирівна, к.ю.н., доцент
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

_____ Машковська Л.В.
(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін

Протокол від «_____» _____ 2019 року № _____.

Завідувач
кафедри соціально-гуманітарних
і правових дисциплін _____ Л.В. Машковська
(підпис)

«_____» _____ 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету агрономії

Протокол від «_____» _____ 2019 року № _____.

Голова _____ Накльока Ю.І.
(підпис)

«_____» _____ 2019 року

©Уманський НУС, 2019 рік
©Машковська Л.В., 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 20 « Аграрні науки та продовольство»	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність : 201 Агрономія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітній ступінь бакалавр	Лекції	
		16 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
58 год.	-		
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 32 : 58

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції та чинного законодавства України, закономірностей побудови правової держави, формування в них високого рівня правової свідомості та правової культури, вміння тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти в практичній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти, вільно орієнтуватися в сучасному правовому полі.

Завдання вивчення дисципліни «Правознавство» є набуття таких компетентностей : **інтегральної:**

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальної:

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Навички здійснення безпечної діяльності.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність працювати в команді.
- Прагнення до збереження навколишнього середовища.

спеціальних (фахових) :

- Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.
- Здатність застосовувати методи статистичної обробки дослідних даних, пов'язаних з технологічними та селекційними процесами в агрономії.
- Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.
- Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

Програмні результати вивчення дисципліни «Правознавство»

- Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції.
- Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

- Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права.
- Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.
- Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію.
- Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.
- Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.
- Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.
- Планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції.
- Організувати результативні і безпечні умови роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» студент повинен **знати:**

- поняття і ознаки держави і права;
- функції та джерела права;
- поняття та елементи системи права і системи законодавства;
- сутність та зміст юридичних властивостей Конституції України;
- класифікацію прав і свобод людини і громадянина за їх змістом;
- місце в системі органів державної влади, Президента України, його повноваження;
- специфічні ознаки, які вирізняють цивільно-правові відносини з поміж інших правових відносин;
- правові засади розробки, укладання, виконання та припинення трудових договорів;
- як здійснюється державне управління в галузі охорони навколишнього природного середовища;
- загальні засади права соціального захисту (забезпечення);
- що таке бюджет, бюджетна система України, яке місце в ній займає державний бюджет України;
- поняття злочину, адміністративного порушення, кримінальної та адміністративної відповідальності.

вміти:

- з'ясувати роль держави та права в організації суспільного життя людей;
- охарактеризувати особливості права сучасної України та його ознаки;
- дати загальну характеристику Конституції України;
- окреслити основні ознаки Верховної Ради України, Кабінету Міністрів, конституційний статус Президента України;
- дати визначення власності та її форм, зобов'язаного та спадкового права;
- розкрити зміст, характерні ознаки, види і умови трудового договору;
- дати загальну характеристику правового регулювання охорони навколишнього середовища;
- розкрити зміст основних принципів бюджетної системи України та стадії бюджетного процесу;
- розкрити специфіку діяльності основних органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні порушення та зміст відповідальності за окремі види адміністративних правопорушень;
- орієнтуватися в особливостях кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

3. Програма навчальної дисципліни Модуль № 1 Основні галузі права України Змістовий модуль 1. Публічне право

Тема 1. Основи теорії держави і права.

Місце і роль права в системі соціальних норм. Поняття соціальних норм. Види соціальних норм. Право і мораль та їх відмінні ознаки.

Поняття права. Об'єктивне та суб'єктивне право. Ознаки права. Сутність права. Зміст права та його види. Функції права. Джерела права та його форми. Закони і підзаконні акти.

Поняття норми права. Ознаки правових норм, Структура норми права. Поняття гіпотези, диспозиції, санкції. Види норм права.

Поняття джерела права, його різні значення. Система джерел права. Нормативні акти як джерела права та їхня система. Межі дії нормативних актів. Систематизація законодавства.

Поняття системи права. Предмет та метод правового регулювання. Галузь права, інститут права, підгалузь права. Система законодавства.

Тема 2. Поняття законності і правопорядку. Правопорушення як вид юридичної відповідальності.

Поняття і види правосвідомості та правової культури. Ознаки правосвідомості. Поняття, ознаки і види правомірної поведінки. Правопорушення: поняття та види. Склад правопорушення та його ознаки. Поняття і основні ознаки юридичної відповідальності. Мста і функції юридичної відповідальності. Підстави притягнення і звільнення від юридичної відповідальності.

Тема 3. Основи адміністративного та кримінального права України

Державне управління (здійснення виконавчої влади) як державно-правова категорія та його місце в системі соціального управління. Поняття адміністративно-правових відносин та адміністративного права.

Адміністративний примус у системі методів державного управління. Адміністративно-деліктне право як підгалузь адміністративного права. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Підстави адміністративної відповідальності. Характеристика адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень та їхній зміст. Система адміністративних правопорушень. Органи, що розглядають справи про адміністративні правопорушення.

Поняття, підстави і умови правомірності безпосереднього адміністративного примусу. Система та види заходів безпосереднього адміністративного примусу.

Поняття і структура кримінального права. Підстави кримінальної відповідальності.

Поняття злочину, характеристика складу злочину як його юридичного вираження.

Об'єктивна сторона, суб'єкт та суб'єктивна сторона злочину. Обставини, що виключають

суспільну небезпеку і протиправність діяння (необхідна оборона, крайня необхідність).

Стадії розвитку умисного злочину. Співучасть у злочині. Покарання, його мета. Види покарань. Обставини, що пом'якшують відповідальність. Обставини, що обтяжують відповідальність. Особлива частина кримінального права. Класифікація злочинів.

Змістовий модуль 2. Приватне право

Тема 4. Поняття цивільного права та цивільно-правових відносин.

Поняття цивільного права. Цивільно-правові відносини: майнові відносини, особисті немайнові відносини. Метод цивільно-правового регулювання. Об'єкти цивільно-правові відносин.

Джерела та система цивільного права. Відносини власності: поняття та зміст права власності. Види форм власності.

Суб'єкти цивільного права. Громадяни (фізичні особи), їхні основні юридичні властивості як суб'єктів цивільно-правових відносин. Поняття і зміст цивільно-правові правоздатності і дієздатності громадян: повна, неповна, часткова. Обмеження дієздатність. Визнання громадянина недієздатним.

Спеціальна правосуб'єктність юридичних осіб. Органи юридичних осіб. Порядок виникнення, реорганізації та ліквідації юридичних осіб.

Тема 5. Цивільно-правові угоди (правочини). Представництво в цивільному праві

Поняття та класифікація (види) угод. Умови дійсності цивільно-правових угод. Форм угод: усна та письмова. їхні різновиди. Правові аспекти додержання відповідної форми угоди.

Визнання угоди недійсною та правові наслідки виконання недійсної угоди. Реституція та варіанти вирішення питання про її застосування. Застосування реституції до конкретних випадків порушення умов дійсності угод. Види недійсних угод.

Поняття представництва. Сфера та межі дії представництва (представника). Підстави за яких виникають повноваження з представництва. Доручення. Форма і строк доручення. Передоручення. Припинення доручення. Наслідки скасування доручення.

Тема 6. Зобов'язальне право

Поняття цивільно-правового зобов'язання. Суб'єкт, предмет та підстави виникнення зобов'язань. Цивільно-правовий договір як підстава виникнення зобов'язань. Види зобов'язань (договорів). Процес (порядок) укладання договору. Загальні умови виконання зобов'язань.

Способи забезпечення виконання зобов'язань: неустойка, застава, порука, завдаток, гарантія.

Припинення зобов'язань, способи припинення зобов'язань.

Поняття, підстави та умови відповідальності за порушення зобов'язань. Види цивільно-правової відповідальності.

Тема 7. Основи сімейного права України.

Поняття та предмет сімейного права України. Сімейним кодекс України. Поняття сім'ї.

Поняття шлюбу. Умови і порядок складання шлюбу. Шлюбний договір. Порядок припинення шлюбу.

Особисті немайнові права та обов'язки подружжя. Майнові правовідносини подружжя. Право власності подружжя.

Майнові права та обов'язки батьків. Майнові права та обов'язки дітей. Позбавлення батьківських прав. Аліменти.

Опіка. Піклування. Патронат.

Тема 8. Основи трудового права

Поняття трудового права та трудових правовідносин. Характеристика суспільних відносин, що формують предмет трудового права України. Особливості методу трудового права України. Джерела трудового права. Колективний договір як джерело та інститут трудового права: поняття, зміст та порядок укладання.

Поняття та умови трудового договору і порядок їхнього встановлення. Порядок укладення трудового договору; документи, необхідні для прийому на роботу. Форма трудового договору. Види трудових договорів; контракт як різновид трудового договору.

Види (типологія) змін трудових правовідносин. Умови, за якими визначається характер змін трудового договору. Переведення працівника на іншу роботу. Переміщення працівника на інше робоче місце. Продовження роботи в нових істотно змінених умовах.

Поняття та класифікація підстав припинення трудового договору. Загальні підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу. Розірвання трудового договору з ініціативи органів, що не є стороною договору. Порядок звільнення.

Поняття робочого часу. Робочий день. Види робочого часу. Скорочений робочий час, неповний робочий час. Режим та облік робочого часу. Види режиму робочого часу. Види робочого тижня. Робота за змінами. Графік змінності. Ненормований робочий день. Робота в нічний час. Надурочні роботи.

Поняття та види часу відпочинку. Щоденний та щотижневий відпочинок. Святкові і неробочі дні. Відпустки: поняття та їх види. Щорічні відпустки. Інші види відпусток.

Тема 9. Трудова дисципліна, дисциплінарна га матеріальна відповідальність. Правове регулювання трудових спорів.

Поняття та зміст трудової дисципліни. Трудова дисципліна, внутрішній трудовий розпорядок як особлива частина правопорядку. Нормативні акти, що регулюють внутрішній трудовий розпорядок і трудову. Основні обов'язки працівників. Стимулювання за трудовим правом. Заходи заохочення. Інші заходи стимулювання, переваги і пільги. Заохочення за особливі трудові заслуги.

Дисциплінарна відповідальність. Система заходів впливу, що застосовується до порушників трудової дисципліни. Підстави дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарний проступок. Кваліфікація дисциплінарних проступків. Дисциплінарні стягнення. Порядок накладання дисциплінарних стягнень.

Поняття підстави і умови матеріальної відповідальності працівників за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації. Відміна матеріальної відповідальності від майнової цивільно-правової відповідальності. Види матеріальної відповідальності та особливості їх застосування. Порядок визначення розміру шкоди і покриття шкоди, заподіяної працівником.

Трудові спори: поняття і класифікація. Комісії по трудових спорах: їхня організація та компетенція. Порядок розгляду трудових спорів у комісіях по трудових спорах. Порядок прийняття, оскарження та виконання рішення комісії по трудових спорах. Розгляд трудових спорів у суді. Справи, що підлягають безпосередньому розгляду в суді. Рішення органів по розгляду трудових спорів про поновлення працівника на роботі та розв'язанні інших, пов'язаних з ним питань.

Колективні трудові спори та порядок їх вирішення.

Змістовий модуль 3. Процесуальне право

Тема 10. Цивільне і господарське судочинство та їх законодавче регулювання.

Норми процесуального права.

Становлення судочинства і розвиток процесуального законодавства

Процесуальна уніфікація.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Публічне право													
Тема 1. Основи теорії держави і права	9	2	2	-	-	5							
Тема 2. Поняття законності і правопорядку. Правопорушення як вид юридичної відповідальності	10	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	
Тема 3. Основи адміністративного та кримінального права України	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	
Разом за змістовим модулем 1	28	4	4	-	-	20	-	-	-	-	-	-	
Змістовий модуль 2. Приватне право													
Тема 4. Поняття цивільного права та цивільно-правових відносин	6	2	2	-	-	2						-	
Тема 5. Цивільно-правові угоди(правочини).Представництво в цивільному праві.	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
Тема 6. Зобов'язальне право	8	2	2	-	-	4						-	
Тема 7. Основи сімейного права України	4	-	-	-	-	4		-	-			-	
Тема 8. Основи трудового права	8	2	2	-	-	4						-	
Тема 9. Трудова дисципліна, дисциплінарна та матеріальна відповідальність. Правове регулювання трудових спорів	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	
Разом за змістовим модулем 2	40	10	10	-	-	20	-	-	-	-	-	-	
Змістовий модуль 3. Процесуальне право													
Тема 10. Цивільне і господарське судочинство та їх законодавче регулювання.	22	2	2	-	-	18	-	-	-	-	-	-	
Разом за змістовим модулем 3	22	2	2	-	-	18	-	-	-	-	-	-	
Усього годин	90	16	16	-	-	58	-	-	-	-	-	-	

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Основи теорії держави і права	2	-
2	Поняття законності і правопорядку. Правопорушення як вид юридичної відповідальності	-	-
3	Основи адміністративного та кримінального права України	2	-
4	Поняття цивільного права та цивільно-правових відносин	2	-
5	Цивільно-правові угоди(правочини). Представництво в цивільному праві.	2	-
6	Зобов'язальне право	2	-
7	Основи сімейного права України	-	-
8	Основи трудового права України	2	-
9	Трудова дисципліна, дисциплінарна та матеріальна відповідальність. Правове регулювання трудових спорів	2	-
10	Цивільне і господарське судочинство та їх законодавче регулювання.	2	-
	Разом	16	-

6. Теми лабораторних занять

Навчальним планом лабораторні заняття не передбачено.

7. Самостійна робота

Самостійне вивчення правознавства неможливе без використання літературних джерел. У наш час знайомство з літературою навіть із самого вузького питання становить нелегке й досить трудомістке завдання. Правознавство за період свого існування нагромадило величезну кількість літературних джерел - підручників і навчальних посібників, монографій та журнальних статей, публікацій. Тому раціональна організація вивчення літератури курсу особливо необхідна.

Для ефективного використання літератури й виконання позааудиторної контрольної роботи варто вести конспект підручників. Конспектування інших літературних джерел має рекомендаційний характер. За підручником конспектуються лише ті питання, які через обмежене число лекцій та практичних занять не знайшли відбиття в лекційних конспектах й у зошитах для практичних занять. На лекціях і практичних заняттях розглядається найбільш складний матеріал, представлений у питаннях для самопідготовки, які наведені до кожної теми курсу. Усі інші питання, викладені в запропонованому підручнику конспектуються в зошиті для самостійних робіт.

Треба ознайомитися спочатку з основною (підручниками й навчальними посібниками), а потім з прикладною (монографіями і статтями) літературою. При цьому важливо вивчити насамперед книги, а потім статті (у першу чергу останніх років видання) - вітчизняні й закордонні.

Матеріал для конспектування доцільно оформляти в такій послідовності:

- 1) назва вивченої теми курсу;
- 2) конспект робіт з питань правознавства (з вказівкою назви й сторінок першоджерела);
- 3) конспект вказаних вище питань підручника (виписують їхні заголовки і сторінки підручника);
- 4) конспект(за вибором студента) інших літературних джерел з даної теми (при цьому вказують їхніх авторів, назву, рік і місце видання, сторінки).

7. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна форма	заочна форма
1	<p>Основи теорії держави і права</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Опрацювати та законспектувати Конституцію України – як основний закон держави.</p> <p>Джерело: [zakon.rada.gov.ua]</p>	5	-
2	<p>Поняття законності і правопорядку. Правопорушення як вид юридичної відповідальності</p> <p>Завдання:</p> <p>2. Опрацювати та законспектувати Конституцію України – як основний закон держави.</p> <p>3. Скласти схему стадійзаконодавчогопроцесу в Україні.</p> <p>4. Скласти схему видівюридичноївідповідальності.</p>	10	-
3	<p>Основи адміністративного та кримінального права України</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Використовуючи Кодекс України про адміністративні правопорушення скласти схему видів адміністративних стягнень</p> <p>2. Використовуючи Кримінальний кодекс України визначити види звільнення від кримінальної відповідальності</p> <p>Джерело: [zakon.rada.gov.ua]</p>	5	-
4	<p>Поняття цивільного права та цивільно-правових відносин Цивільно-правові угоди(правочини). Представництво в цивільному праві.</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Використовуючи Цивільний кодекс України, скласти схему форм власності в Україні.</p> <p>Джерело: [базова література 2,4,11,12]</p>	2	-
5	<p>Цивільно-правові угоди(правочини). Представництво в цивільному праві.</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Скласти схему видів договорів.</p> <p>Самостійнеопрацюванняпитань:</p> <p>1. Спадкування за законом.та за заповітом</p> <p>Джерело: [базова література 2,4,11,12]</p>	2	-
6	<p>Зобов'язальне право</p> <p>Завдання:</p> <p>Підготуватись до складання цивільно-правових договорів</p> <p>Джерело: [zakon.rada.gov.ua]</p>	4	-
7	<p>Основи сімейного права України</p> <p>Самостійнеопрацюванняпитань:</p> <p>1. Поняття та принципи сімейного права</p> <p>2. Порядок укладення та припинення шлюбу</p> <p>3. Особисті немайнові та майнові права та обов'язки подружжя</p> <p>4. Опіка та піклування. Патронат</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Скласти шлюбний договір</p>	4	-

8	Основи трудового права Завдання: 1. Скласти схему трудових прав громадян. 2. Скласти схеми видів робочого часу і часу відпочинку 3. Опрацювати та законспектувати проект Трудового кодексу України Джерело: [zakon.rada.gov.ua]	4	-
9	Трудова дисципліна, дисциплінарна та матеріальна відповідальність. Правове регулювання трудових спорів Завдання: Підготуватися до рольової гри; розв'язання ситуаційних завдань Джерело: [zakon.rada.gov.ua]	4	-
10	Цивільне і господарське судочинство та їх законодавче регулювання. Завдання: Підготуватися до рольової гри; розв'язання ситуаційних завдань Джерело: [zakon.rada.gov.ua]	18	-
	Разом	58	-

8. Методи навчання

Сьогодні вже неможливо викладати дисципліни традиційно, коли у центрі навчального процесу знаходиться викладач, а студенти мовчки сприймають матеріал, слухають пояснення на лекціях або звітують на семінарських і практичних заняттях, виконують контрольні завдання, складають заліки, іспити, одержують оцінки за ті знання і навички, які набули у процесі навчання.

Впровадження інтерактивних методик у викладання дисципліни дає змогу докорінно змінити ставлення до об'єктанавчання, перетворивши його на суб'єкт. Студент стає співавтором лекції, семінарського заняття тощо. Підхід до учня, який знаходиться у центрі процесу навчання, ґрунтується на повазі до його думки, на спонуканні до активності, на заохоченні до творчості.

Даний метод навчання полягає насамперед у підвищенні навчально-виховної ефективності занять, і як наслідок - у значному зростанні рівня реалізації принципів свідомості, активності та якості знань, умінь і навичок, які набули учні. У працях зарубіжних педагогів цей новий підхід має назву "навчання за методом участі", "кооперативне навчання", коли створюється можливість обговорення кожної проблеми, доведення, аргументування власного погляду. Це сприяє не лише глибшому розумінню навчального матеріалу, а й розвитку мислення та мовлення. *Інтерактивне навчання* у вищій школі передбачає докорінну зміну методичних стереотипів, які сформувалися у викладачів.

При викладанні дисципліни «Правознавство» використовуються наступні форми навчальної діяльності: фронтальна, парна, індивідуальна та групова.

Найпоширенішою є групова форма, яка є формою організації навчання в малих групах студентів, об'єднаних загальною навчальною метою за опосередкованого керівництва викладачем і в співпраці з учнями. Викладач у груповій навчальній діяльності керує роботою кожного студента опосередковано, через завдання, які він пропонує групі та які регулюють діяльність студентів. Стосунки між викладачем та студентом набувають ознак співпраці, тому що педагог безпосередньо втручається у роботу груп тільки в тому разі, якщо в студентів виникає запитання і вони самі звертаються по допомогу до викладача. Це їхня спільна діяльність. Групова навчальна діяльність не ізолює студентів один від одного, а навпаки, дає змогу реалізувати природне прагнення до спілкування, взаємодопомоги й співпраці. Відомо, що студентам буває психологічно складно звертатися за поясненням до викладача і набагато простіше – до ровесників.

При викладанні лекційного матеріалу обов'язковим є використання презентацій, що є гарною наочністю для студентів та дозволяє краще засвоїти матеріал.

9. Методи контролю

Поточний модульний контроль передбачає наступне - студент, відповідно до затвердженої робочої навчальної програми з дисципліни, виконує певні види навчальної роботи (відповідь на семінарських заняттях, реферат, кросворд, тестові завдання тощо), передбачені в кожному змістовному модулі, і захищає їх результати у встановлені терміни.

Оцінювання виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах за багатобальною та національною шкалою. При цьому можуть бути передбачені як заохочувальні так і “штрафні” бали (наприклад, за додержання встановлених термінів виконання різних видів навчальної роботи тощо).

Виконаний вид навчальної роботи зараховується студенту, якщо він отримав необхідну кількість балів, встановлену для дисципліни.

Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи в межах даного модуля, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний (модульний) контроль												Сума	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2							Змістовий модуль 3		100
T1	T2	T3	МК1	T4	T5	T6	T7	T8	T9	МК2	T10	МК3	
5	5	5	15	5	5	5	5	5	5	15	5	20	

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Машковська Л.В. Правознавство. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів факультету агрономії, спеціальності 201 Агрономія / Л.В. Машковська – Умань: УНУС, 2019. – 21с.
2. Машковська Л.В. Правознавство. Методичні вказівки до підготовки і проведення семінарських занять для студентів факультету агрономії, спеціальності 201 Агрономія / Л.В. Машковська – Умань: УНУС, 2019. – 40 с.
3. Машковська Л.В. Методичний посібник-практикум з курсу «Правознавство» для студентів заочної форми навчання факультету агрономії, спеціальності 201 Агрономія / Л.В. Машковська – Умань: УНУС, 2019. – 26 с.

12. Рекомендована література

1. Аверьянов В.Б. Органи виконавчої влади в Україні / Аверьянов В.Б. – К.: Ін Юре, 2014. – 253 с.
2. Александров Ю.В. Кримінальне право України / Ю.В. Александров, В.А.Клименко. – К. : МАУП, 2008 – 326 с.
3. Балакірева С.Р. Конституційне право України / Балакірева С.Р. – К. : Атіка, 2015. – 210 с.
4. Беленчук І.А. Адміністративне право України / Зеленчук І.А. – К. : А.С.К., 2015. – 176 с.
5. Біла Л.Р. Організація державної служби в Україні / Л.Р.Біла, І.О. Картузова. – Одеса.: Юридична література, 2015. – 120 с.
6. Бойко М.Д. Трудове право України. Курс лекцій: навч. посіб. / М.Д.Бойко. – К. : Олан, 2015. – 335с.
7. Болотіна Н.Б. Трудове право України / Болотіна Н.Б. – К. : Вікар, 2015. – 280 с.
8. Гнатенко П.І. Основи правознавства / Ігнатенко П.І. – К. : Юридична книга, 2010. – 320с.
9. Гаврилюк О. Сучасне втілення принципів трудового права / О. Гаврилюк // Право України. – 2014. – № 9 – С. 56-58.
10. Господарський кодекс України: Закон України 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. - № 11. – 462 с.
11. Голосніченко І.П. Адміністративне право в Україні /Голосніченко І.П. – К. : Атіка, 2010. – 198 с.
12. Грошевий Ю.М. Органи судової влади в Україні / Ю.М. Грошевий, І.Є. Марочкін. – К. : Ін Юре, 2014. – 20 с.
13. Дмитренко Ю.П. Трудове право України : підручник / Ю.П.Дмитренко. — К.: ЮрінкомІнтер, 2009. — 624 с.
14. Європейська соціальна хартія (переглянута) від 3 травня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2007. - № 51. – Ст. 2096.
15. Калітенко О.М. Цивільне та сімейне право України / О.М. Калітенко, Є.О. Харітонов. – Х. : Одісей, 2013. – 640 с.
16. Кожушко С.І. Становлення, сучасний стан та перспективи розвитку законодавства про дисципліну праці в Україні : дис.. канд. юрид. наук : спец. 12.00.05 / С.І. Кожушко . – Х. , 2015. – 182 с.
17. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua> . – Назва з екрану.
18. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10 грудня 1971 р. // Відомості Верховної Ради УРСР від 17.12.1971 - 1971 р.

19. Конституція України: Закон України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. – 141 с.
20. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 05 січня 2017 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К.: Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань).
21. Копейчиков В.В. Основи конституційного права України / Копейчиков В.В. – К. : Хрінком Інтер, 2014. – 287с.
22. Копейчиков В.В. Правознавство / Копейчиков В.В. – К. : Юрінком Інтер, 2013. 736 с.
23. Кравченко В.В. Правознавство / В.В. Кравченко, О.П. Савчук. – К. : Атіка, 2014. – 560 с.
24. Лавріненко О.В. Робочий час, його склад та види у контексті аналізу положень проекту Трудового кодексу України / О.В. Лавріненко // Економіка, фінанси, право. – 2010. – № 1 – С. 35-39.
25. Лучковська С.Г. Окремі аспекти вдосконалення механізму судового захисту прав і свобод людини і громадянина / С.Г. Лучковська // Вісник Технологічного університету поділля. – 2014. – № 4 – С. 32-33.
26. Логінова М.О. Основи правознавства / М.О. Логінова, В.О. Кафарський. – К. : Центр навчальної літератури, 2014. – 568 с.
27. Мельник П.В. Правознавство / Мельник П.В. Ірпінь. 2012. – 409 с.
28. Оробец О.В. Зарубежнийопыт правового регулювання трудових отношений / О.В. Оробец // Кадровик. Трудове право для кадровика. – 2017. – № 1 – С. 60-62.
29. Основи правознавства України / [Музиченко П.П. Крестовська Н.М. Крижанівський А.Ф.] ; під ред.. С.В. Ківалова. – [4-е вид.]. – Х. :Одісей, 2009. – 320 с.
30. Пастухова В.П. Основи правознавства / Пастухова В.П. – К. : Алеута. 2013. – 377с.
31. Право робочого часу : моногр. / О.С. Заржицький, Р.С. Кірін. – Д. : Національний гірничий університет, 2010. – 180 с.
32. Прокопенко В.І. Трудове право України: підручник [для студентів юрид. вищ. навч. закл.] / В.І. Прокопенко. – Х. : Консул, 2014. - 527с.
33. Постанова Пленуму Верховного суду України від 24.12.1999 р. № 13 «Про практику застосування законодавства про оплату праці» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-99>. – Назва з екрану.
34. Податковий кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 р. № 2755- VI // Голос України. – 04.12.2010. - № 229 / № 229-230.
35. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : Закон України від 21.11.1992 р. № 2811-ХІІ // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua> – Назва з екрану.
36. Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 18.03.2004р., № 1629-IV// Відомості Верховної Ради України. – 2004. - № 29. – Ст. 367.
37. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 09.07.2003 р. № 1058-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.
38. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 01 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 36. – 299 с.
39. Про колективні договори та угоди: Закон України від 1.07.1993р. № 3356-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 36. – Ст. 361.
40. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - № 49. – Ст. 668.
41. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 17. – Ст. 121.
42. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. - № 2. – Ст. 4.

43. Проект Трудового кодексу України № 1707-VIII від 01.11.2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1. – Назва з екрану.
44. Пушкіна О.В. Конституційний механізм забезпечення прав людини і громадянина в Україні : проблеми теорії і практики : автореф. Дис.. на здобуття наук. ступ. докт. юрид. наук : спец.12.00.02 «конституційне право» / О.В.Пушкіна . – Харків, 2013. – 38с.
45. Пилипенко П.Д. Основи правознавства / П.Д.Пилипенко, Н.М. Хома, М.С. Кельман. – Львів : «Магнолія 2006», 2016. – 467 с.
46. Прокопенко В.І. Трудове право України / Прокопенко В.І. – Х. : Консум, 2015. – 528 с.
47. Савченко А.В. Сучасне кримінальне право України / А.В. Савченко, В.В. Кузнецов, О.Ф. Штанько. К. : Вид. Паливода А.В., 2014. 640 с.
48. Святоцький Д.О. Адвокатура України / Д.О. Святоцький, М.М. Михеєнко. – К. : Ін Юре, 2016. – 224 с.
49. Сімейне право України / [Гопанчук В.С., Жилянська І.В., Палінчак Н.М. та ін.] ; під ред.. В.І. Борисової. – К. : Юрінком Інтер, 2016. – 264 с.
50. Скакун О.Ф. Теорія держави і права / Скакун О.Ф. – Х. : Консул, 2013. – 160 с.
51. Стефанчук Р.О. Цивільне право України / Стефанчук Р.О. – К. : Прецедент, 2013. 448 с.
52. Тимченко С.М. Судові та правоохоронні органи України / Тимченко С.М. – К. : Центр навчальної літератури, 2014. – 304 с.
53. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред.. В.В. Жернакова. – Х. : Право, 2012. – 496 с.
54. Трудове право України: підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / П.Д. Пилипенко, В.Я.Бурак, З.Я.Козак ; за ред.. П.Д.Пилипенка. – 4-те вид., переробл., і допов. – К. : Ін Юре, 2014. – 536с.
55. Трудове право України / [Буряк В.Я., Козяк З.Я., Пилипенко П.Д. та ін.] ; під ред. Н.М. Хуторян. – К. : Ін Юре, 2014. 536 с.
56. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. - № 11. – 461 с.
57. Шевченко Я.М. Цивільне право України / Шевченко Я.М. – К. : Ін Юре, 2013. – 408 с.
58. Шпиталенко Г.А. Основи правознавства / Г.А. Шпиталенко, Р.Б. Шпиталенко. – К. : Каравела, 2015. – 376 с.
59. Юрченко А.А. Ненормований робочий час та правові проблеми його використання в Україні // Актуальні проблеми права : теорія і практика. – 2015. – № 25. – С. 595-604.
60. Юридична енциклопедія : У 6 т. / Ред. Ком. : Ю.С. Шемшученко (гол.) та ін.. 5 том. – К.: Укр. Енциклопедія, 2015. – Т. 5. – С. 44

13. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України "Урядовий портал України". – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
3. Портал Лига Закон : ЗаконыУкраины, последниености Украины. – Режим доступу : <http://www.ligazakon.ua/>.
4. Офіційний сайт Інституту проблем законодавства ім. Ярослава Мудрого. – Режим доступу:<http://www.legality.kiev.ua/>.

